

porze ich rozsiewania się, o mikoryzie u paproci, o fizjologii i ekologii wiązania azotu przez *Azolla*, o systemie symbiotycznym wyspecjalizowanym w tym procesie oraz o wielu innych zagadnieniach.

Podczas Sympozjum odbyły się warsztaty pomocniczej analizy komputerowej, taksonomii molekularnej (analiza sekwencji kodującej plastydowego genomu rbcL) oraz cytologii i anatomii paproci. Brytyjskie Towarzystwo Pteridologiczne rozprowadzało rzadkie i bardzo interesujące książki oraz wydawnictwa. Podwoje zielnika (6 mln arkuszy) szeroko otwarto dla uczestników, którzy pracowali na materiale zielnikowym, zwiędzali pracownie zielnika i poznawali stosowane tu metody pracy. W ostatnim dniu sympozjum odbyła się wycieczka do Downe (Kent), gdzie znajduje się muzeum Karola Darwina oraz do filialnego ogrodu botanicznego w Wakehurst Place (West Sussex).

Down House to piękna, z pietyzmem utrzymana siedziba rodu Darwinów, w której prezentowane są kolekcje minerałów, muszli, owadów, ptaków oraz okazów zielnikowych, przywiezionych z pięcioletniej podróży morskiej HMS „Beagle”. Zachował się w doskonałym stanie drobny sprzęt służący K. Darwinowi do badań, jego słynny dziennik podróży, liczne notatki, ogromny zbiór listów, rysunków i fotografii oraz rękopisy dzieła *O pochodzeniu gatunków* oraz innych książek i artykułów.

Wakehurst Place (mniej znany niż Kew Gardens) to ozdobne arboretum z imponującą kolekcją drzew i krzewów iglastych klimatu umiarkowanego obydwu półkul, a także wiecznie zielonych lasów szerokolistnych Himalajów i Nepalu. Jodły, cedry, monumentalne sekwoje oraz bogate kolekcje brzoź, rododendronów, magnolii i hortensji drzewiastych są pięknie wkomponowane w teren o zróżnicowanej konfiguracji (200–425 m npm). Trudno wprost uwierzyć, że podczas silnej burzy w 1990 r. zostało tu połamanych lub wyrwanych z korzeniami 15 tys. drzew. W ozdobnej części arboretum eksponowane są kolekcje paproci gruntowych pochodzących z Azji i Ameryki Północnej: *Blechnum chilense*, *B. penna-marina*, *Polystichum munitum*, *P. polyblepharum*, *P. braunii*, *P. acrostichoides*, *Osmunda cinnamomea*, *O. claytoniana*, *Dryopteris goldiana*, *D. erythrosora*, *D. sieboldii*, *Adiantum pedatum* (w odmianach) oraz *A. venustum*.

Centrum założenia obejmuje połudowcową dolinę rynnową osłoniętą gęstym lasem, z licznymi wychodniami piaskowca o wysokiej pojemności wodnej. Specyficzny mikroklimat (chłodny i wilgotny) sprzyja rozwojowi licznych gatunków porostów, mchów i paproci. Juwenilne sporofity *Osmunda regalis* porastają tu tak nietypowe dla nich miejsce, jak pionowe

ściany zbrocza. Kryptogamiczna flora doliny monitorowana od 1940 r. nie wykazuje żadnych ubytków. Występuje tu kilka gatunków paproci rodzimych, m.in. *Dryopteris affinis* oraz *Dryopteris aemula*.

W rezerwacie krajobrazowym (Loder Valley), przyłączonym do południowej części arboretum, zachowały się zbiorowiska typu las liściasty, mokra łąka i torfowisko niskie. Występują tu gatunki charakterystyczne dla Sussex Weald, a także reintrodukowane gatunki rzadkie dla flory Wysp Brytyjskich. Wakehurst Place słynie z banku nasion gatunków rzadkich i ginących, gromadzonych tu już od 15 lat. Stare chłodnie zostały już całkowicie zapełnione. Nowo oddane komory chłodnicze są przystosowane do zróżnicowanych terminów i metod przechowywania. W zależności od indywidualnych preferencji, nasiona mogą znaleźć miejsce w komorze suchej o wilgotności względnej powietrza 10% i temp. 10°C lub w komorze zamrożeniowej o temp. -20°C i -40°C. W zamkniętych próżniowo puszkach metalowych znajdują się nasiona 5500 gatunków roślin. Rozpoczęto prace nad konstruowaniem komputerowej bazy danych dla banku nasion (15-letni grant ODA), obejmującej: optymalizację warunków przechowywania nasion, ich tolerancję na wysychanie oraz techniki podkiełkowania.

Prof. Robert Johns, dr Josephine Camus i Jennifer Ide wraz z zespołem organizatorów wykazali ogromną sprawność organizacyjną oraz stworzyli sympatyczną rodzinną atmosferę. Codziennie wydawali biuletyn konferencyjny z informacjami o programie dnia i jego ewentualnych modyfikacjach. Zorganizowali wystawę grafiki (akwarele, rysunki) pteridologów uczestniczących w sympozjum. Materiały sympozjalne zostaną opublikowane w *Holtum Memorial Volume* (1995) przez wydawnictwo Kew Gardens.

Elżbieta ZENKTELER

Z ŻYCIA PTB POLISH BOTANICAL SOCIETY NEWS

PIĄTA SESJA TERENOWA SEKCJI
MIKOLOGICZNEJ (ZIELONKA KOŁO
POZNANIA, 19–22 WRZEŚNIA 1995)

The Fifth Field Session of the Mycological Section
(Zielonka near Poznań, Poland, 19–22 September 1995)

Piąta Sesja Terenowa Sekcji Mikologicznej Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbyła się w dniach 19–22 września 1995 r. w

Fot. 1. Uczestnicy sesji mikologicznej.

Phot. 1. Participants of mycological session.

Zielonca k. Poznania, w Ośrodku Dydaktycznym Leśnego Zakładu Doświadczalnego Akademii Rolniczej w Poznaniu. Puszcza Zielonka jest jednym z największych i najbardziej zróżnicowanych kompleksów leśnych w Wielkopolsce. Występują tutaj na znacznych obszarach kwaśne dąbrowy i bory mieszane, niewielkie tereny zajmują lasy łęgowe, łąki śródleśne i torfowiska. Grzyby notowano i zbierano na terenie Parku Krajobrazowego Zielonka m.in. w rezerwach: „Klasztorne Modrzewie”, „Las Mieszany” i „Żywiec dziewięciolistny”. W ciągu trzech wypraw zanotowano łącznie ponad 200 gatunków grzybów macromycetes, które umieszczono na wystawie.

Zorganizowano też sesję referatową z dyskusją. Referaty wygłaszali:

- Prof. dr hab. W. Wojewoda (Instytut Botaniki PAN, Kraków) „Grzyby powłocznikowate – *Corticiciae*, pozycja systematyczna, ekologia, znaczenie i stan zbadania”.
- Prof. dr hab. Andrzej Dzieczkowski (Instytut Historii i Materialnej PAN, Poznań) „Antoni Wróblewski – mało znany przyrodnik z Wielkopolski”.
- Dr Krystyna Przybył (Instytut Dendrologii PAN, Kórnik), dr Krystyna Idzikowska (Laboratorium Mikroskopii Elektronowej UAM, Poznań) „Mikroendospory w zarodnikach i strzępkach stadium konidialnego *Sporothrix* grzyba *Ophiostoma quercii*”.
- Dr Andrzej Chlebicki (Instytut Botaniki PAN, Wrocław), „Polarny Ural, relacja z ekspedycji w 1995 r.”.
- Dr Sławomir Sokół (Uniwersytet Śląski, Katowice) „*Ganodermataceae* Donk – stan przygotowań do opracowania monografii (komunikat).
- Mgr Piotr Grzegorzek (Muzeum w Chrzanowie)

„Uwagi na temat zbiorów grzybów pasożytniczych w Muzeum w Chrzanowie” (doniesienie).

- Dr Maria Rudawska, dr Barbara Kieliszewska-Rokicka, mgr Tomasz Leski (Instytut Dendrologii PAN, Kórnik) „Międzygatunkowe i wewnątrzgatunkowe zróżnicowanie reakcji na glin grzybów mikoryzowych”.

W spotkaniu w Zielonca brało udział 14 osób, w tym także pracownicy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W ramach sesji dokonano zapisu stanowisk i danych siedliskowych dla grzybów zanotowanych na terenie Parku Krajobrazowego Zielonka. Informacje te wprowadzone będą do bazy danych służącej w przyszłości do sporządzenia mapy rozmieszczenia gatunków grzybów na obszarze Wielkopolski.

Anna BUJAKIEWICZ

ZEBRANIE SEKCJI HISTORII BOTANIKI PTB (KRAKÓW, 23 XI 1995)

Meeting of the Section of History of Botany of the
Polish Botanical Society (Kraków, 23 November 1995)

W dniu 23 listopada 1995 r. odbyło się połączone zebranie Sekcji Historii Botaniki PTB i Oddziału Krakowskiego PTB, poświęcone uczczeniu pamięci Władysława Szafera (1886–1970) z okazji przypadającej tydzień wcześniej 25 rocznicy jego śmierci. Zebranie zaszczycił swą obecnością prof. Przemysław Szafer – syn Władysława; przybyło również wielu współpracowników i uczniów wielkiego botanika. Zebranie rozpoczęła projekcja filmu W. Puchalskiego o W. Szaferze pt. „W Krakowskim Ogrodzie Botanicz-

nym". Następnie wygłoszono dwa referaty. Prof. Anna Medwecka-Kornaś omówiła dorobek W. Szafera w licznych dziedzinach, poza paleobotaniką. Ponieważ twórczo pracował on w bardzo wielu gałęziach wiedzy o roślinach, z konieczności więc prelegentka ograniczyła się do podkreślenia najważniejszych osiągnięć w każdej z nich. W drugim wystąpieniu doc. Maria Reymanówna omówiła zainteresowania W. Szafera paleobotaniką mezozoiku. W żywej dyskusji, która rozwinęła się po referatach wspomniano zarówno dokonania naukowe tego wielkiego botanika, jak również przypomniano go jako człowieka, nauczyciela i mistrza.

Zebranie poprzedziło złożenie kwiatów na grobie W. Szafera na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Piotr KÖHLER

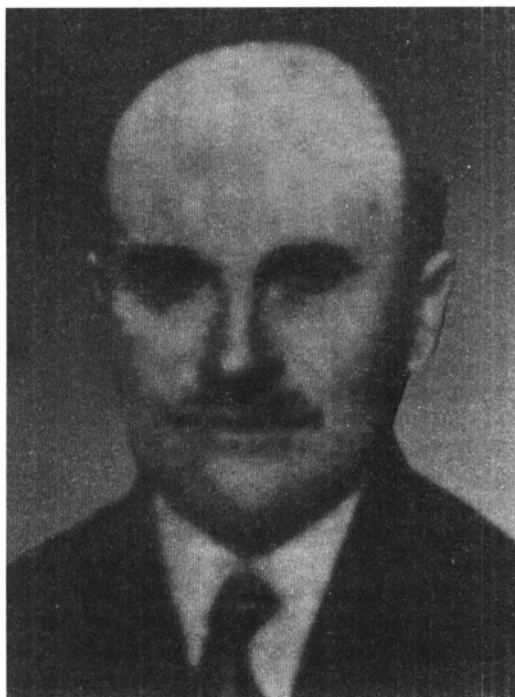
VARIA

LEKSYKON BOTANIKÓW POLSKICH

Dictionary of Polish Botanists

16. KAZIMIERZ FILIP WIZE

1. Data i miejsce urodzenia oraz śmierci – Ur. 15 IV 1873, Michorzewo pow. Nowy Tomyśl (W. Ks. Poznańskie), zm. 23 XI 1953 Modliszewo k. Gniezna.
2. Rodzice – Ojciec – Filip (plenipotent dóbr rodzinny Szczanieckich, dzierżawca majątków), matka – Emilia Rakowska.
3. Wykształcenie – Gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu (1882–1893), studia na Wydziałach Lekarskich: Uniwersytetu Berlińskiego (1893–1894), Uniwersytetu Wrocławskiego (1894–1895, egzamin przedwstępny), Uniwersytetu Monachijskiego (1899, lekarski egzamin państwowy), Uniwersytetu Lipskiego (1899, „examen rigorosum”), dwuletni kurs bakteriologiczny w Instytucie Pasteura w Paryżu (1900–1901), studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lipskiego (1905–1907).
4. Stopnie naukowe i dane bibliograficzne rozpraw – Doktor medycyny Uniwersytetu Lipskiego (1899). Praca doktorska: „Über den *Pemphigus coniunctive*”. – Doktor filozofii UJ (1904). Praca doktorska: „*Pseudomonas ucrainicus* prątek choroby komośnika buraczanego (*Cleonus puncti-*

ventris) Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. AU, Seria B, s. 61–73. – Doktor filozofii Uniwersytetu Lipskiego (1907). Praca doktorska: „Friedrich Justus Riedel und seine Ästetik”. Berlin 1907.

5. Przebieg pracy zawodowej – Asystent Akademii Rolniczej w Dublinach (1901–1904), kierownik prywatnego Zakładu Psychiatrycznego w Kowanówce k. Obornik Wkp. (1904), naczelny lekarz wojskowy prywatnego sanatorium gruźliczego w Łądku Zdroju (1914–1918), lekarz w Zakładzie Psychiatrycznym w Dziekance k. Gniezna (1931–1951, w tym jako ordynator w latach 1938? – 1940, 1945–1951), lekarz w Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Gnieźnie-Dziekance, w Filii Modliszewo (1951–1953).
6. Podróże naukowe – Liczne, m.in. do USA.
- 7a. Zakres badań botanicznych – Mikologia, mikrobiologiczne zwalczanie owadów.
- 7b. Liczba wszystkich publikacji botanicznych – 15 (w tym pięć współautorskie z J. Danyszem). Bibliogr.: brak pełnej drukowanej bibliografii.
- 7c. Główne osiągnięcia naukowe – Zajmował się bakteriami i grzybami owadobójczymi. Badania te prowadził początkowo jako asystent wybitnego mikrobiologa J. Danysza, w jego stacji naukowej w Mikołajówce. Opisał choroby grzybowe komośnika bura-